

Tim MMF-a postigao dogovor na nivou tima sa Srbijom o drugoj reviziji stand-by aranžmana

ODMAH OBJAVITI

Saopštenja za štampu na kraju posete sadrže izjave timova MMF-a sa preliminarnim nalazima nakon posete zemlji. Stavovi iskazani u ovom saopštenju su stavovi tima MMF-a i ne moraju nužno predstavljati stavove Izvršnog odbora MMF-a. Na osnovu preliminarnih nalaza tokom ove posete, tim MMF-a će pripremiti izveštaj koji će, zavisno od odobrenja rukovodstva, biti predstavljen Izvršnom odboru MMF-a radi razmatranja i odlučivanja.

- *Srpske vlasti i tim MMF-a postigli su dogovor na nivou tima o drugoj reviziji stand-by aranžmana (SBA). Dogovor treba da odobri Izvršni odbor MMF-a i očekuje se da će ga razmatrati u decembru 2023. godine.*
- *Pozdravljamo usvajanje budžeta za 2024. godinu: deficit od 2,2% BDP-a je u skladu sa konzervativnim stavom politike i širim obavezama po osnovu programa.*
- *Makroekonomski rezultati u okviru programa i dalje su dobri, sa znakovima oporavka rasta, padom inflacije koji je u toku, snižavanjem deficita bilansa tekućih transakcija, rekordnim nivoom rezervi i otpornim tržištem rada.*
- *Energično sprovođenje programa strukturnih reformi posebno fokusiranog na reforme energetskog sektora od ključnog je značaja za rešavanje pitanja preostalih ranjivosti Srbije i podršku dugoročnom rastu.*

Vašington, DC – 31. oktobar 2023: Tim Međunarodnog monetarnog fonda (MMF), na čelu sa Donalom Mekgetigenom, održao je sastanke uživo sa srpskim vlastima od 19. do 31. oktobra 2023. godine, na kojima se razgovaralo o rezultatima u okviru stand-by aranžmana Srbije. Na kraju posete, g. Mekgetigen je dao sledeću izjavu:

„Sa zadovoljstvom objavljujem da su tim MMF-a i srpske vlasti postigli dogovor na nivou tima o završetku druge revizije stand-by aranžmana (SBA). Program se i dalje realizuje u skladu sa planom, svi kvantitativni ciljevi za kraj juna 2023. godine su ispunjeni, i na osnovu dostupnih podataka se očekuje da će svi indikativni ciljevi za kraj septembra 2023. biti ispunjeni. Program strukturnih reformi dobro napreduje. Dogovor na nivou tima treba da odobri Izvršni odbor MMF-a, koji bi po planu trebalo da razmatra ovu reviziju u drugoj polovini decembra 2023. godine. Oko 400 miliona EUR (316,53 miliona SDR) postalo bi dostupno nakon sastanka Odbora. Imajući u vidu snažnu akumulaciju deviznih rezervi i fiskalne bafere, kao i smanjenje makroekonomskih neravnoteža, srpske vlasti su izrazile nameru da SBA tretiraju kao aranžman iz predostrožnosti počev od tekuće revizije, što je ranije nego što se očekivalo u vreme odobrenja SBA.

„Srpska ekonomija se dobro oporavlja od prošlogodišnjih energetskih šokova uprkos efektima nepovoljnog globalnog i regionalnog okruženja. Očekuje se da će rast u 2023. godini dostići 2 procenta, i porasti na 3 procenta u 2024. godini, uz oporavak domaće potražnje.

Nezaposlenost je na rekordno niskom nivou. Niže cene energije u regionu i otporan izvoz podržali su naglo smanjenje deficita bilansa tekućih transakcija, za koji se očekuje da će pasti ispod 2½ procenta BDP-a ove godine. Zahvaljujući daljim povoljnim trendovima u platnom bilansu, uključujući snažne prilive stranih direktnih investicija, devizne rezerve sada premašuju rekordne 24 milijarde EUR. Očekuje se da će inflacija nastaviti da pada na oko 8 procenata do kraja godine i da će se vratiti u ciljani raspon Narodne banke Srbije (NBS) u 2024. godini, pod pretpostavkom da će se nastaviti restriktivna makroekonomska politika. Finansijska stabilnost je očuvana. Snažan rast javnih prihoda i smanjenje energetske subvencije trebalo bi da omogućе pad fiskalnog deficita za 2023. ispod 3% BDP-a i, do kraja godine, dodatno smanjenje javnog duga na oko 53% BDP-a. Nedavna uspešna aukcija dinarskih državnih hartija od vrednosti i veliko interesovanje stranih investitora za državne emisije potvrđuje su dobrih ekonomskih rezultata Srbije.

„Rizici po ekonomsku perspektivu Srbije uključuju geopolitička kretanja i razvoj situacije u energetskom sektoru, neizvesnosti u pogledu ekonomskog rasta trgovinskih partnera, još uvek izazovno okruženje po pitanju inflacije i dalju nestabilnost globalnog finansijskog tržišta. Međutim, srpska ekonomija ima znatne rezerve protiv neizvesnosti koje uključuju visoke devizne rezerve i depozite javnog sektora, relativno nizak javni dug, održivu dinamiku spoljnog duga i dobro kapitalizovan i likvidan bankarski sistem. SBA obezbeđuje dodatan bafer.

„U narednom periodu, kombinacija makroekonomskih politika treba da ostane restriktivna kako bi se obezbedilo da se inflacija uskoro vrati u ciljani raspon. Od aprila 2022. do jula 2023. godine, NBS je povisila referentnu stopu za 550 bp kako bi pooštrila stav monetarne politike. Takođe je povećala obavezne rezerve u cilju apsorbovanja viška dinarske likvidnosti u bankarskom sektoru. NBS treba da bude spremna da, po potrebi, dodatno pooštri stav monetarne politike.

„Važno je da se fiskalna konsolidacija nastavi, da se obuzda dug, obnovi fiskalni prostor i da se podrži monetarna politika. Pozdravljamo usvajanje budžeta za 2024. godinu koji predviđa deficit od 2,2% BDP-a, što je u skladu sa aktuelnim restriktivnim stavom politike i sa namerom da se deficit dodatno smanji na 1,5% BDP-a u 2025. godini u cilju poštovanja fiskalnog pravila. Plate u javnom sektoru i penzije biće povećane u skladu sa fiskalnim pravilom. Budžet predviđa nastavak visoke kapitalne potrošnje kako bi se zadovoljile znatne infrastrukturne potrebe i ne predviđa podršku u održavanju likvidnosti državnih preduzeća u energetskom sektoru, izuzev u slučaju velikih negativnih šokova.

„Šire gledano, fiskalna politika u predstojećem periodu treba da se u potpunosti pridržava fiskalnog pravila, izbegava ad-hoc mere potrošnje i obezbedi efikasnu potrošnju na javne investicije. Pozdravljamo tekuće napore u pravcu unapređenja kadrovskog planiranja u javnom sektoru, srednjoročnog budžetiranja, upravljanja fiskalnim rizicima i javnim investicijama i modernizacije poreske administracije. Finalizacija nove strategije ljudskih resursa Poreske uprave i ubrzavanje postupaka zapošljavanja postali su glavni prioritet, imajući u vidu pad broja zaposlenih i dalje odlaske u penziju u bliskoj budućnosti.

„Finansijski sektor je zadržao stabilnost, ali je neophodna stalna budnost u okruženju viših kamatnih stopa u dužem vremenskom periodu. Privremeno ograničenje kamatnih stopa na stambene kredite ne treba produžavati nakon isteka mere krajem 2024. godine. Pozdravljamo tekući napredak ka potpunom usklađivanju nadzornog okvira sa međunarodnim standardima.

„Pozdravljamo tekuće reforme u energetskom sektoru čiji je cilj rešavanje nedostataka u energetskom sektoru Srbije. Više cene električne energije doprinele su pokrivanju troškova

Elektroprivrede Srbije (EPS) u srednjoročnom periodu. Pozdravljamo i velike reforme korporativnog upravljanja u EPS-u. Sada je prioritet realizacija šireg plana restrukturiranja EPS-a. U narednom periodu, važno je obezbediti održivost sistema određivanja cena električne energije i gasa i, po potrebi, izvršiti dodatna prilagođavanja cena, posebno ukoliko se ostvari rizik viših troškova tranzita gasa.

„Pozdravljamo usvajanje novog ključnog Zakona o upravljanju privrednim društvima koja su u vlasništvu Republike Srbije, koji je usklađen sa OECD-ovim Smernicama o korporativnom upravljanju u državnim preduzećima. Sada je važno da se intenzivno radi na izradi podzakonskih akata kako bi zakon mogao da uđe u punu primenu od septembra 2024. godine.

„Tim MMF-a želi da se zahvali svim kolegama na otvorenim i konstruktivnim razgovorima i tesnoj saradnji.“